

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: LJUBLJANA, KRAPIJEVA ULICA ST. 1. — TELEFON: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 14 din, za izozemstvo 30 din.

IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglaševanje iz Kraljevine Italije in njene province in
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza Italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Hude angleške izgube v Vzhodni Afriki

V pokrajini Gala in Sidamo je bil sovražnik pogin v beg ter je imel hude izgube — Topniško obstreljevanje Tobruka — Ponovno bombardiranje oporišč in pristaniških naprav

Glavni stan italijanskih Oboroženih Sil je objavil dne 5. junija naslednje 365. vojno poročilo:

V severni Afriki je naše topništvo obstreljevalo objekte in naprave tobruške trdnjave ter jih občutno poškodovalo. Naša letala so znova bombardirala ladje in naprave na tem oporišču.

Na Egejskem morju so sovražna letala v noči na 4. bombardirala otok Rodos ter povzročila nekaj škode.

V vzhodni Afriki sta dve naši koloni v vzajemnem sodelovanju v pokrajini Gala in Sidamo poginile v beg sovražne sile. Pri nekem drugem napadu so naši kolonialni oddelki prizadejali hude izgube sovražnemu polku iz Nigerije.

Naša lovska letala so sestrelila eno letalo, tipa Hurricane. Naše strojnice so sestrelile neko drugo letalo.

Rim, 6. jun. s. Na cirenajski fronti še vedno delujeta samo topništvo in letalstvo. Dne 4. junija je naše topništvo obstreljevalo nekatere točke v sektorju Tobruka, zlasti v pasu utrdbe Pilastrino. Povzročilo je škodo na sovražnikovi napravi, poškodovano vodni rezervoar in zadelo nekaj zbirališč materiala in čet. Letalstvo je zopet bombardiralo podnevi in ponoči pristanišče in njegove naprave ter povzročilo škodo in zadelo najbrže neko ladjo, s katere so razkladali blago.

V odseku pri Sollumu je vladal skoraj popoln mir. Sovražnikov poizkus bombardiranja Benghazija ni imel uspeha. V Egejskem morju so angleška letala izbrala za cilj v ponovnih napadih neko naše letalsko taborišče, povzročili pa so le omejeno škodo.

V zadnjih dneh je bila živahna borba v vzhodni Afriki. V odseku južno od Gale in Sidama sta dve naši koloni napadli in razpršili veliko sovražnikovo formacijo. Sovražnik je imel velike izgube. Zabili smo tudi orožje. Sovražnikov poizkus, da bi prišel čez reko Omo, pri čemer ga je podpiralo topništvo in letalstvo, je bil popolnoma odbit z znatnimi izgubami na napa-

dalca. Sovražni polk Nigerija, ki je skušal napredovati proti našim položajem v pasu Limuennaria, je bil izločilen po živahni borbi. Zabili smo pri tem razni vojni material in vojaške.

Tudi v vzhodnem sektorju je bilo nekaj spopadov v našo korist. V toku so naše akcije občiščevanja v pasu Gondar-Debra Dabor. Letalstvo je sodelovalo v bitki s obeh strani. Sovražni letalci so nekatere kraje bombardirali, ne da bi povzročili znatno škodo. Mrtvih je bilo samo nekaj domaćinov. Naši lovci so napadli s strojnimi sovražnikove skupine in so sestrelili tudi eno letalo tipa Hurricane. Neko drugo sovražnikovo letalo je bilo sestreljeno od naših protiletalskih baterij na kopnem.

Letalski napad na Aleksandrijo

Berlin, 6. jun. d. Nemška vojna letala so v sredo zvečer izvedla z dobrim uspehom napad na pristanišče v Aleksandriji. Z bombami težkih kalibrov so bile zadete važne naprave v pristanišču ter so bili povzročeni veliki požari. Med drugim je bil zažgan velik bencinski rezervoar, tako da so nemški letalci na povratku videli požar še daleč nad morjem.

Beirut, 6. jun. ir. Po poročilih iz Kaira je velik napad, ki so ga v sredo zvečer izvedla nemška letala na Aleksandrijo, povzročil veliko škodo. Angleško uradno poročilo samo priznava, da je nastalo v pristanišču več požarov ter da je bilo več sto oseb pri napadu ubitih oziroma ranjenih.

Berlin, 6. jun. s. Pristanišče v Aleksandriji je bilo predvčeršnjem napadeno. Napadli so ga nemški letalci. Važne naprave so bile zadete v polno. Neko veliko skladišče bencina je začelo goreti. V pristanišču v Aleksandriji so priplule tri hudo poškodovane angleške torpedovke.

Beyrouth, 6. jun. s. Ob priliki prvega velikega bombardiranja pomorskega opo-

rišča v Aleksandriji v noči na 5. junij poročajo iz angleških virov, da je bila škoda velika. V pasu pristanišča so izbruhnili številni požari. Žrtve je bilo, po angleških poročilih, več sto mrtvih in ranjenih.

Letalski alarm v Gibraltarju

Algeiras, 6. jun. s. V pretekli noči je Gibraltar doživel nov letalski alarm. Prebivalstvo se je naglo razbežalo po zakloniščih, kjer je ostalo dobro uro. Nad trdnjavo pa se ni pojavilo nobeno letalo. Trgovinski parnik »Strathmore«, na katerega se je baš ukrcalo 1.200 evakuirancev, je sredi noči nemudoma dvignil sidra in odplul na Atlantski Ocean. Spremljala sta ga neki rušilec in neka patrolna ladja. Nepriznani odhod ladje pa je silno presenetil prebivalstvo Gibraltarja. Davi bi se moralo na ladjo ukrcati še nadaljnjih tisoč evakuirancev. V pretekli noči je zapustila Gibraltar tudi neka matična ladja za letala.

Osem angleških ladij potopljenih

New York, 6. jun. s. Pomorska komisija je objavila, da je bilo zadnje dni 700 milj daleč od ameriške obale torpediranih 8 angleških tovornih ladij s skupno 54.268 tonami. Torpedirane ladje so: »San Felix«, »Star Cross«, »Rotterdam«, »British Security«, »Darlington Court«, »Ramillies«, »Silverwiew« in »Clan Mac Dougal«. Ladje so bile, kakor kaže potopljene 700 milj vzhodno od Labradorja in 350 milj južno od najjužnejše točke Grenlandije.

Dve angleški patrolni ladji uničeni

Rim, 6. jun. s. Angleška admiraliteta poroča, da sta bili patrolni ladji angleške vojne mornarice »Benjamin« in »Jewel« potopljene. Posadko »Benaima« je bilo mogoče rešiti, dočim je vsa posadka »Jewela« utonila.

igrala madžarsko in italijansko himno. Potem, ko je pozdravil zmagovito zastavo in se razgovarjal s predstavniki oblasti in italijanskimi hijerarhi, tako s tajnikom stranke, ministrom za promet, podtajniki predsedništva sveta in s predstavniki vojske ter z guvernerjem, prefektno in federalno, se je gost poslovil še od osebnosti, ki so zastopale madžarsko kolonijo v Rimu. Preden je vstopil v posebni vlak, se je nekaj časa razgovarjal z grofom Ciano. Njun razgovor je bil prisrčen. Iz vlaka je še pozdravil grofa Ciana. Nekaj minut pred prihodom na kolodvor je gospe Bardossy, katero so spremljale nekatere dame rimske aristokracije, sedla v posebni vlak. Soprogi madžarskega ministrskega predsednika je bil poklonjen šopek rož. Danes se bo pomudil ministrski predsednik Bardossy kot zasebnik v Firenci.

Angela madžarsko in italijansko himno. Potem, ko je pozdravil zmagovito zastavo in se razgovarjal s predstavniki oblasti in italijanskimi hijerarhi, tako s tajnikom stranke, ministrom za promet, podtajniki predsedništva sveta in s predstavniki vojske ter z guvernerjem, prefektno in federalno, se je gost poslovil še od osebnosti, ki so zastopale madžarsko kolonijo v Rimu. Preden je vstopil v posebni vlak, se je nekaj časa razgovarjal z grofom Ciano. Njun razgovor je bil prisrčen. Iz vlaka je še pozdravil grofa Ciana. Nekaj minut pred prihodom na kolodvor je gospe Bardossy, katero so spremljale nekatere dame rimske aristokracije, sedla v posebni vlak. Soprogi madžarskega ministrskega predsednika je bil poklonjen šopek rož. Danes se bo pomudil ministrski predsednik Bardossy kot zasebnik v Firenci.

Neomajno prijateljstvo Madžarske z Italijo

Obisk madžarskega ministrskega predsednika Bardossyja v Rimu je znova potrdil nerazdružno prijateljstvo in zavezništvo Madžarske z Italijo — Prisrčno slovo madžarskega gosta v prestolnici

Rim, 6. jun. s. Ministrski predsednik Bardossy je izjavil zastopniku agencije Stefani naslednje:

Srečen sem, da sem, čeprav za kratek čas potoval po prijateljski zemlji Italije. Komaj najdem besede, da bi izrazil globok vtis, ki sem ga dobil. Od svojega prihoda sem videl okrog sebe manifestacije najbolj prijateljskega gostoljubja, ki je dosegel svoj višek v Rimu, kjer sem bil sprejet kar najbolj tople in spontano. Ko sem s Campidoglio, simbolnega središča italijanskega imperija, gledal pomnne ostanke Fora Romana, sem se spomnil na veliko preteklost in videl obenem pomnosa uresničitev sedanje Italije pod vodstvom njenega genialnega Duceja. V teh trenutkih sem čutil bolj kot kdaj prej, da je imperij rimljanih antični duh vstal in zopet oživel v Mussolinijevem Rimu. Te duhovne impresije so bile potrjene in izpopolnjene ob razgovorih, ka-

tere sem imel s Ducejem in grofom Ciano. Z zadovoljstvom vidim, da stopa Italija s trdnim in odločnim korakom proti svoji veliki bodočnosti in sem nadev zadovoljen, da mi je mogoče ugotoviti, da so cilji Italije in Madžarske ter njuni gledišči glede skupnih vprašanj v popolni harmoniji, v skladu s tradicionalnim prijateljstvom med Italijo in Madžarsko in v duhu trojednega pakta.

Rim, 6. jun. c. Madžarski ministrski predsednik in zunanji minister Bardossy je sredi 23. odpotoval iz Rima. Kljub pozni uri se je zbrala pri slovesu množica, ki je izrazila državljanu svoje simpatije. Ministrski predsednik Bardossy je ob 22.45 zapustil madžarsko poslanstvo. Spremljal ga je v avtomobilu zunanji minister grof Ciano. Med vožnjo na kolodvor je prebivalstvo živahno pozdravljalo gosta. Na kolodvoru Ostiense je stala častna četa karabinjerjev. Godba je za-

Hullove grožnje Franciji

Zedinjene države groze s prekinitvijo diplomatskih odnosov in zaplenbo francoskega imetja — Vichy se pripravlja na obrambo svojih kolonij

Washington, 6. jun. d. Ameriški zunanji minister Hull je poslal v imenu ameriške vlade francoski vladi dolgo formalno izjavo, v kateri jo svari, naj ne podvzame nobenega dejanja, ki bi bilo naprejeno proti Angliji. V nasprotnem primeru grozi Hull, da bodo Zedinjene države prekinile diplomatske odnose s Francijo ter zasegle vsa francoska dobroimetja v Zedinjenih državah. Izgleda, da te Hullove grožnje temelje na raznih napadnih poročilih angleške propagande o Franciji, ki jih je vlada v Vichyju že ponovno uradno zanižala.

Vichy, 6. jun. d. V Vichy je prisel sedaj tudi generalni guverner francoskega Senegala general Boisson, ki ima svoj sedež v Dakaru ter je svoj čas branil Dakar pred Angleži. Prav tako pričakujejo v Vichyju prihoda guvernerja francoskega Tunisa admirala Estebana. O razgovorih, ki jih bodo imeli guvernerji z vodilnimi francoskimi osebnostmi, kakor tudi o razgovorih, ki jih vodi v Vichyju general Weygand, varujejo najstrožjo tajnost. Izgleda pa, da je predlog razgovorov obramba francoskih kolonij.

Praga, 6. jun. d. Češki listi se bavijo v posebnih komentarjih z vedno jasnejšo politično linijo Francije. »Češke Slovo« pravi, da se zdi, kakor da bi se duh Francije vzbujal k novi delavnosti. Francija zavzema jasno stališče, ki odgovarja duhu nove Evrope. To stališče utegne omogočiti, da bo Francija prebolela težki porazi, ga je lani doživela. Čehi naj bi na podlagi

francoskega vzgleda pričeli bolj spoznavati svoje lastne nedostatke. Večerna izdaja istega lista pravi, da bi bila Nemčija lahko lani zasedla vso Francijo in odločno premirje. Ni pa tega storila, temveč je zasedla samo oni del Francije, ki ga je potrebovala za nadaljevanje borbe proti Angliji. Sicer je Francija ohranila vse svoje pravice. Zlastno je, da se med Čehi še vedno ne more prav vzbudivi smisel za novi evropski red, kakor se je to zgodilo v Franciji. Če bi bilo med Čehi toliko takega smisla, kakor ga je med Francozi, bi lahko mirneje gledali v bodočnost.

Vladna kriza v Egiptu

Beirut, 6. jun. s. Iz Kaira poročajo, da je egiptska vlada podala ostavko na svoj položaj. Ministrski predsednik Hussein Sirhi paša je prejel mandat za sestavo novega kabineta. Kolikor je bilo mogoče izvesti, gre za rekonstrukcijo vlade v tem smislu, da bi se vlada opirala na širšo politično osnovo.

Beirut, 6. jun. ir. Iz Kaira poročajo, da so Angleži od ostopivše egiptске vlade Huseina Sirhi paše zahtevali razpust egiptске vojske, odpust nekaterih višjih egiptskih oficirjev, kontrolo nad egiptsko policijo ter sodelovanje Egipta pri novih obrambnih načrtih.

Kralj Faruk je sedaj povabil vafidiste k vstopu v novo vlado. Vafidistična stranka pa zahteva kot predpogoja svojega sodelovanja izločitve parlamenta.

Dr. Pavelić odpotoval v Berchtesgaden

Zagreb, 6. jun. s. Včeraj je Poglavin dr. Pavelić odpotoval v Berchtesgaden, kjer bo uradno obiskal kancelarja Hitlerja. Spremljajo ga notranji minister, zagrebški župan, podmaršal Laska, čet protokola in skupina ustaških oficirjev ter več hrvatskih novinarjev.

Zagreb, 6. jun. s. Zastopstvo združenja hrvatskih zasebnih namestencev bo prihodnje dni odšlo v Italijo ter odotv Nemčijo ter se bo tako naravnost informiralo o načinu organizacije namestencev v državah osi.

Zakon o židih na Hrvaškem

Zagreb, 6. junija. s. Objavljeni so bili zakoni, ki se tičejo Židov. Predvsem so razveljavljena vsa preimenovanja, ki so bila Židom dovoljena po 1. decembru 1918, to je po ustanovitvi bivše Jugoslavije. Prizadeletni bodo morali prevzeti svoje prvotno ime in ga pisati v prvotni ortografiji. Vse židovske tvrdke morajo prijavititi ne samo ime tvrdke, temveč tudi ime Žida, ki podjetje vodi. V začetku je bilo odrejeno, da morajo Židje nositi rumen trak na prsih in na hrbtu ter Davidovo zvezdo s črko Z, sedaj pa je odrejeno, da bodo Židje nosili samo v gumbnici določen znak. Posebne odredbe bodo izdane za vsako hrvatsko pokrajino. V Sarajevu, kjer živi največji odstotek Židov (na 80.000 prebivalstva jih pride na 10.000), bodo morali Židje namesto znaka v gumbnici nositi še nadalje rumen trak na levi noči.

Italijansko-hrvatski gospodarski dogovor

Posebne ugodnosti za prevoz hrvatskega blaga v Italijo in obratno — Ureditev prometnih zvez

Zagreb, 6. junija. s. Glede pogajanj med italijansko in hrvatsko delegacijo na Reki za ureditev železniškega prometa med obema državama se doznava, da je potniški promet vzpostavljen na vseh obmejnih točkah, to je na progah Buzinjarci - Metlika - Plase - Reka, kakor tudi proti Splitu in proti Sibeniku. Blagovni promet se bo pričel, brž ko bodo podpisane tozadevne pogodbe. Pošiljanje živil je dovoljeno na vseh progah. Na otoke se bodo živila prevažala s italijanskimi parniki po posebnih cenah, ki bodo za 30% nižje od običajnih. Ti parniki bodo prevažali tudi pgošto. Kjer ni železniške zveze, bodo promet opravljali avtobusi. Za izdelke, ki so namenjeni v jadranske luke, so dovoljene izjemno nizke tarife, da se olajša prodaja raznovrstnega hrvatskega blaga. Italijanska delegacija je obljubila, da bo odredila posebne tarife tudi za blago, ki bo poslano iz Italije v Hrvatsko. Poseben spozrazum je bil dosežen glede uvoza in izvoza živine. Izvoz živine iz Hrvatske v Italijo bo šel preko Reke, kjer so bili že zgrajeni hlevi, v katerih je prostora za okrog 2000 glav živine. V toku pogajanj na Reki se je pokazalo, da sta delali obe delegaciji v duhu prisrčnega prijateljstva

in medsebojnega razumevanja. Italijanska delegacija je dokazala, da hoče z izjemnimi ugodnostmi pospešiti hrvatsko gospodarstvo.

Preskrba Hrvatske s premogom

Zagreb, 6. jun. u. »Ultimate Notiziet« poročajo: Pred vojno na Balkanu so bile železnice hrvatskega ozemlja zalagane s premogom iz Trbovelj. Ker to v bodoče ne bo več mogoče, bodo morali bosanski rudniki, ki so skoraj vsi v posesti države, nadoknaditi to izgubo s tem, da čimbolj povečajo svojo produkcijo. Med rudniki premoga v Bosni so najvažnejši oni v Kreki s 322.000 tonami, v Kaknju s 312.000 tonami, Zenici s 387.000 tonami, Brezi s 183.000 tonami in v Mostaru s 122.000 tonami. V preteklem letu so vsi ti rudniki skupaj proizvedli 1.324.000 ton premoga v skupni vrednosti 163,5 milijona dinarjev. Na Hrvatskem so prepričani, da bo mogoče s povečanjem produkcije iz teh rudnikov zadovoljiti vse notranje potrebe po premogu na Hrvatskem.

London pošilja SOS-klice v Washington

V Ameriki pa so spričo neprestanih angleških porazov vedno bolj rezervirani

New York, 6. jun. s. Kakor ugotavlja ameriški tisk, je londonska vlada zelo v skrbeh zaradi položaja Velike Britanije, posebno po porazu na Kreti in spričo nadaljnjega razvoja dogodkov na bojišču. Churchill zaradi silnega odpora angleške javnosti poziva sedaj naravnost obupno Roosevelta na pomoč. Washington pa je skrajno rezerviran. Prav na zadnjem stanku z novinarji je bil državni tajnik za zunanje zadeve še vse bolj molčeč kakor po navadi ter se je zabarikadiriral za pretezo, da še nima službenih poročil o položaju.

V reprezentančni zbornici je poslanec Rankin sprožil silen napad proti vojnim hujšakcem in ameriškomu židovskemu kapitalizmu, ki jih vodi. Poudaril je, da bankirji z Wall-Streeta in njihovi prijatelji ter židovski privrženci z vso intenzivnostjo delajo na to, da bi Ameriko spravili v nevarno vojno pustolovščino. Židovski poslanec Edelstein je odgovarjal na Rankinove izjave. Sredi govora pa mu je postalo spričo razburjenje slabo in je nekaj trenutkov pozneje izdihnil.

Angleška propaganda v Ameriki

Monakovo, 6. junija. rs. »Voelkscher Beobachter« piše o angleški agitaciji v Ameriki in pravi, da se London z vsem svojim propagandnim aparatom in s svojo »peto kolono« trudi pokazati Američanom rožnat položaj v Angliji. Potem ko si je Anglija zagotovila ameriško pomoč, skuša z vsemi sredstvi vzbuditi ameriško zaupanje v angleško stvar. S to novo taktiko hoče Anglija po sodbi imenovanega lista zabrisati silno slab vtis poraza na Kreti.

Nazadovanje letalske proizvodnje v Ameriki

New York, 6. junija. s. Ne glede na Rooseveltove pobude in na njegove vojne hujšake se je letalska proizvodnja v maju

znatno zmanjšala. V tem mesecu je bilo izdelanih 1300 raznih vojaških in civilnih tipov v primeri z 1247 tipi v mesecu aprilu. Proizvodnja bojnih letal znaša sedaj samo 30 odstotkov, proizvodnja bombnikov pa je ustavljena zaradi pomanjkanja aluminija. Bombnike bodo mogli izdelovati šele v avgustu.

Stavka pristaniških delavcev v Ameriki

New York, 6. junija. rs. Velike množice materiala razne vrste, namenjenega za obrambo Anglije, čaka v ameriških lukah zaradi stavke pristaniških delavcev. Stavkačji zahtevajo povišanje medz ter so pripravljene šele potem vkrcati blago za Anglijo.

Zaplenba ladij

New York, 6. junija. rs. Ameriška oblasta so sporočila paroplovnim družbam, ki imajo svoja pristanišča oziroma skladišča na ameriški obali Atlantika ali v mehiškem zalivu, da morajo dati polovico svoje toneže na razpolago Zedinjenim državam, da morejo izvesti svoj oborožitveni program. Ameriška oblasta računajo, da bodo na ta način rekvirirala kakih 60 ladij.

Nemogoča poštna zveza med Anglijo in Ameriko

Rim, 6. junija. rs. Angleška poštna uprava sporoča, da so se vsa pisma in pošiljke, oddane med 1. in 25. aprilom v Angliji za Južno Ameriko in Georgijo, izgubile, ker so se ladje, ki so prenašale pošto, potopile. Angleška poštna uprava tudi sporoča, da ne more jamčiti za poštno pošiljke v Kanado in Zedinjene države, kolikor so bile oddane v marcu in aprilu. Prav tako se morajo smatrati za izgubljene vse pošiljke, ki so bile v zadnjem tednu aprila in v prvih dneh maja naslovljene v angleške severne pokrajine.

Poostritev japonsko-ameriških odnosov

Neprestani sovražni ukrepi Zedinjenih držav proti Japonski izzivajo vedno večji odpor na Japonskem

Tokio, 6. junija. s. Japonski politični in pomorski krogi zasledujejo z veliko pozornostjo ukrepe ameriške vlade glede na plovbo v Pacifiku. Poleg že omenjenih pet ameriških parnikov so ameriška oblasta rekvirirala še drugih pet ladij, ki so vozile med Zedinjenimi državami in Japonijo. Washingtonska vlada računa s poostrejitvijo japonsko-ameriških odnosov v Pacifiku. V Tokiu smatrajo ta ukrep kot sovražan čin proti Japonski. V japonskem zunanjem ministertvu in v prometnem ministertvu razmišljajo o protiukrepih v interesu japonske plovbe.

Tokio, 6. jun. ir. List »Niči-Niči« poroča, da si Anglija, Zedinjene države in Kitajska obupno prizadevajo, da bi organizirale skupno letalsko silo proti Japonski. Temu namenu naj bi služila velika mreža skupnih letališč z glavnimi oporišči v Singaporu in Manili na Filipinih.

Tokio, 6. jun. ir. Italijanski veleposlanik Indelli je imel tudi včeraj polurni razgovor z zunanjim ministrom Macuoka. Pozneje je sprejel Macuoka še ameriškega veleposlanika. Nemški veleposlanik von Ott se je medtem razgovarjal s šefom evropskega oddelka japonskega zunanjega ministertva.

Seja vlade

Rim, 6. jun. u. Jutri v soboto se sestane ob 10. dopoldne v Beneški palači pod predsedstvom Duceja k seji Ministrski svet. Na dnevnem redu seje bodo mnoga važna vprašanja.

Šolstvo v Črni gori

Cetinje, 6. junija. s. V skladu z zahtevu črnogorskega prebivalstva so bile dovoljene tudi šole z narodnim južnim dialektom kot učnim jezikom, to je z nekavščino. Visoki Komisar Mazzolini je nedavno odredil, da se bo pouk na vseh zavodih vršil v tem jeziku. Z neko drugo odredbo je Visoki Komisar določil, da se bodo pričeli s prihodnjim šolskim letom redni tečaji o

književnosti in narodni zgodovini. Te odredbe, ki so zadovoljile v polni meri želje črnogorskega naroda, so bile sprejete s splošnim zadoščenjem. Odredbe kažejo, da se vrača Crna gora pod vodstvom Italije k svojim staram tradicijam.

Saditev tobaka v Nemčiji

Dunaj, 6. jun. u. Na podlagi dobrih rezultatov, ki jih je dala v toku zadnjih dveh let poskusna kultura tobaka v bivšem Burgenlandu, vzhodni Štajerski in v pokrajini pri Fürstfeldu, je bilo sedaj sklenjeno razširiti kulturo tobaka tudi na Koroško. S tem namenom je bilo že zasajenih več hektarjev v Labudski dolini z nekim posebno cenjenim ameriškim tipom tobaka. Ob Osojskem jezeru pa preizkušajo drug tip, ki bi bil uporabljen brez nikotina.

Da bi bilo dovolj cenениh stanovanj

Načrt o 150 stanovanjskih hišah v Ljubljani — Zanimive številke o novih stanovanjskih razmerah

Ljubljana, 6. junija. Ljudje so čitali z velikim zadoščenjem, da se je Visoki Komisar na prvi seji pokrajinskega sveta dotaknil tudi stanovanjskega vprašanja v Ljubljani ter omenil načrt o 150 stanovanjskih hišah s ceneniimi stanovanji. Oblasti streme, da bi bila v Ljubljani odpravljena zasilna stanovanja — ki jih je še precej — predvsem barakarske naselbine. Barake v Ljubljani niso le ostanek sledov velike stanovanjske krize po svetovni vojni, temveč so se v veliki meri pomnožile v letih splošno polahšanjih socialnih razmer. Dočim je v letih po svetovni vojni — ko je bila v veljavni stanovanjska zaščita — moralo mnogo družin iskati zavetje v barakah, lopah, kletah in podstrešjih, ker ni bilo niti dovolj dragih stanovanj, so se začele pozneje razvijati naselbine zasilnih stanovanjskih hiš, ki jih mnogi ljudje niso mogli plačevati visoke stanarine, čeprav so našli primerno stanovanje. Stanovanj je bilo čedalje več, a najemnine so bile v primeri z dohodki še vedno mnogo previsoke.

OBČINSKA STANOVANJSKA AKCIJA

Priznati je treba, da je ljubljanska občina storila mnogo za ublažitev stanovanjske bede. Pri tem se ne spušča v presojo ali je bila mestna stavbna politika vselej pravilna. Občina je začela zidati kmalu po svetovni vojni. Prvo stanovanjsko hišo so zidali na Prulah v Janežičevi ulici 1. 1921. V nadaljnjih desetih letih je mestna občina razoroževala večje vose v stanovanjske hiše, tako da je bilo do 1. 1931. pridobljenih v 77 hišah 689 stanovanj. Investirano je bilo 52.84 milijona din. Najbližje do dolgoročna posojila, ki se morajo amortizirati v 25 letih in razpisano je bilo 6-odstotno obligacijsko posojilo, ki bo amortizirano 1. 1943. — Kako velikega pomena je bila občinska stanovanjska akcija v tistih letih, sprevidimo že po tem, da je bila občina udeležena pri stavbnih delih v mestu posamezna leta celo nad 500st. Tako je občina zidala 1. 1927 61 odst. vseh v tistem letu novih stanovanjskih hiš, v letih 1925 in 1929 pa 57 odst. V drugem desetletju po svetovni vojni občina ni več investirala redno kreditov v nove stanovanjske hiše, vendar je bilo pridobljenih še precej stanovanj. Nekateri so ostro kritizirali občinsko stanovanjsko akcijo, češ da so občinske hiše pasivne ter da mora vse mesto prispevati k amortizaciji posojil, tudi lastniki novih hiš, ki so sami zidali z največjimi žrtvami ter že tako težko odplačujejo draga posojila in zaradi visokih davkov ne morejo poceniti stanovanj. Tožili so tudi, da spadajo med revnejše plasti prebivalstva, ki jih je stanovanjska kriza najbolj prizadela, ter da so bili prisiljeni najemati draga posojila, če so si hoteli s krvavimi žulji priboriti streho nad glavo, a zdaj so kaznovani za to, ker morajo plačevati še za mestne hiše. — V podobne kritike se ne moremo spuščati: reči je treba le, da je bilo v Ljubljani nujno potrebno zidati stanovanjske hiše; poklicana pa je bila tudi mestna občina kakor so bile državne in samoupravne ustanove, ne le zasebniki.

POSJILA ZA BARAKE

Mestna občina je tudi dajala brezobrestna posojila revnim družinam, ki so stavile barake na mestnem svetu. Tudi to bi lahko obsojali, čeprav je na drugi strani mogoče zagovarjati. Mnogo ljudi je ostalo ob delozičjih brez strehe in niso mogli najti primernih, cenениh stanovanj. Dogajalo se je, da so bile nekatere družine več dni brez strehe. Stanovalec so ob kupih pohištva pod milim nebom ali kvečjemu pod vejami kostanjev. Mestna občina jim ni znala pomagati drugače, kakor da jim je nudila manjša posojila za postavitev zasilnih hišic. Dovolj je bilo ljudi, ki so se zgrajali nad delozičjimi revnimi ljudmi, a nikogar ni bilo, ki bi revne družine vzela pod streho. V resnici številne delozične družine niso mogle plačevati najnižje najemnine in so se jih hišni lastniki posebno branili, zlasti, ker so stanovanja lahko oddali. Tako je prišlo do tega, da je mestna občina hkrati, ko je zidala stanovanjske hiše, pomagala širiti barakarska naselja in nekatera je celo sama ustanovila. Stanovanja v mestnih hišah so bila nekaj časa cenejša kakor v zasebnih, zato so bila tudi vedno zasedena.

Toda, čeprav bi naj služila predvsem revnejšim prebivalcem, so jih lahko najemali le uslužbenci z rednimi prejemki; prednost so imeli mestni uslužbenci, zlasti uradniki. Delavstvo, navezano na nestalni zaslužek, je pa moralo iskati stanovanja v barakah.

SEDEM VEČJH BARAKARSKIH NASELBIN

V Ljubljani je 7 večjih barakarskih naselbin. Največja je Galjeva pri dolenskem kolodvoru; šteje 113 lesenih kolib. Ko je dr. A. Vogelnik pred dvema letoma proučeval naše barakarske kolonije, je ugotovil, da na Galjevici živi 160 družin, skupno s 655 člani. Druga barakarska naselbina po številu barak je Sibirija; šteje 61 barak. Tedaj je v njih živelo 383 ljudi, 91 družin. V šiški pri novi cerkvi je barakarska naselbina zadrug Mali dom in skupni dom. V 12 barakah je živelo 59 družin s 208 člani. Na slabem glasu je bila barakarska naselbina v Gramozni jami za Bežigradom — 35 barak, 50 družin. Dve veliki občinski baraki stojita ob Izanski cesti na Livadi; tam biva 29 družin (135 ljudi). Posebno žalostno sliko so nudile barake pri mestni klavnici, kjer je stanovalo 19 družin. Nova kolibarska naselbina nastaja na Brdu. Na občinskem svetu je bilo postavljenih 13 barak, a razen tega je blizu še mnogo zasilnih hišic. Barak je precej še v drugih delih mesta, a se skrivajo posamezne med drugimi poslopji. Nihče pa še ni preštel v mestu številnih neprimernih stanovanj v kletah, na zatiholih dvoriših starih hiš, vlažnih hiš, kamor nikdar ne posije sonce, v zasilno prezidanih podstrešjih, v gospodarskih poslopjih, starih hlevih, lopah itd. Prav tako ni ugotovljeno, koliko stanovanj je preoblikovanih. Za pretemo, prenaseljeno stanovanje velja, če odpade v njem na en stanovanjski prostor (soba, kuhinja) več kakor dva stanovalca.

STANOVANJE DOVOLJ?

Nekateri trde že več let, da je v Ljubljani dovolj stanovanj ter da ne kaže več zidati stanovanjskih hiš, češ, hišna posest je že tako pred propadom. O tem se ne moremo prepričati. Povsem zanesljivo pa je, da v Ljubljani niso vsa stanovanja vzorna, a tudi ne zdrava. Kazalo bi pregledati in oceniti vsa stanovanja. Razdeliti bi jih bilo treba vsaj v dva razreda: v redna in zasilna. Če bi odsteli vsa zasilna stanovanja, ki jih je nedvomno mnogo — upoštevati je treba, da so skoraj vsa kletna in podstrešna stanovanja zasilna — bi se izkazalo, da primanjkuje še mnogo primer-nih cenениh stanovanj. Statistika pravi, da je bilo v Ljubljani lani ob koncu leta 21.989 stanovanj. Če računamo, da Ljubljana šteje skoraj 90.000 prebivalcev, odpadejo na eno stanovanje povprečno 4 stanovalci. Vendar nam te številke ne pokažejo jasne slike o stanovanjskih razmerah v Ljubljani. Značilna je pa številka, ki kaže, da je dobra tretjina stanovanj enosobnih. Trisobnih stanovanj je le sedmina, štirisobnih desetina, stanovanj z več kakor štirimi sobami pa na nekaj nad 900. Kljub temu, da je malih stanovanj največ, je še vedno največje povpraševanje po njih in so v primeri z večjimi stanovanji sorazmerno draga. Strokovnjaki so ugotovili, da so najemniki dajali pred svetovno vojno 15 odst. plače za stanovanje. To se pravi, da bi smela zdaj stanarina znašati v istem razmerju s plačami le 120 din na mesec pri 800 din prejemkov, 150 din pri plači 1000, 225 pri 1500, 300 pri 2000, 4500 pri 3000 in 600 pri 4000 din. Sami lahko presodite, če je v resnici tako. Razumljivo je pa, da je težko zahtevati pocenitev stanovanj, dokler je obrestna mera visoka; čim dražja so posojila, tem dražja so stanovanja. Druga stvar je, če so stanovanja zelo draga v starih, že zdavnaj amortiziranih hišah.

KDO NAJ ZIDA NAJCENEJŠA STANOVANJA?

Težko je zahtevati od zasebnikov, naj zidajo čim cenejša, a hkrati zdrava stanovanja. Zasebniki zidajo takšne hiše, ki se jim zdi najbolj donosne. Hiša z delavskimi stanovanji se ne zdi donosna. Izrazitih delavskih stanovanj je pri nas še mnogo premalo. Sicer bi dvosobna stanovanja, v kakršnih stanuje pri nas uradniki, tudi za delavstvo ne smela biti luksuz, a zdaj so še vedno predraga. Delavci sami seveda ne morejo zidati, zlasti, če niso gospodarsko organizirani. Zato zidajo javne uprave, bodisi občine ali države primerna cenena stanovanja za najrevnejše sloje prebivalstva. Z izrednim veseljem torej pozdravljamo zanimanje novih oblasti za naše stanovanjsko vprašanje in zaradi tega smo tudi napisali te vrstice.

DNEVNE VESTI

— Ustanovitev srbske Narodne banke. Namesto bivše jugoslovanske Narodne banke je bila ustanovljena po odredbi vojaškega poveljnika v Srbiji srbska Narodna banka, ki je že začela posloovati. Za guvernerja je bil imenovan dr. Milan Radosavljević, ki je bil že od leta 1935 do 1939 in potem od 24. januarja 1941 guverner Narodne banke bivše kraljevine Jugoslavije. Njemu je bil podeljen komisar, ravna-telj nemške Narodne banke Söngen, ki je njegovo soglasje potrebno za vse važne odločitve in ukrepe. Bivši jugoslovanski bankovci bodo zamenjani, in sicer po tečaju 1 jugoslovanski dinar za 1 srbski dinar. Drugi tečaj srbskega dinarja za 1 nemška marka = 20 srbskih dinarjev, 100 lir = 262 srbskih dinarjev, 100 levov = 61 srbskih dinarjev, 1 ameriški dolar pa = 50 srbskih dinarjev.

— Močan fen z dežjem. Danes ponoči je naenkrat zapihal močan fen in začelo je rahlo deževati. Dežja je bilo pa samo toliko, da je dobro zmločilo prah. Tudi fen je kmalu ponehal. Ponoči in tudi davi v zgodnjih jutranjih urah je bilo še precej oblačno, potem se je pa zopet zjasnilo. Vreme čuti, da se bliža nedelja, ko se tako rado pokvari. V nedeljo je Medard, o katerem veruje naše ljudstvo, da ima tudi svoj vpliv na vreme. Če dežuje na dan sv. Medarda, pravijo ljudje, bo dež nagajal kmotom 40 dni, da ne bodo mogli posušiti in spraviti sena. To nedeljo bodo torej naši kmetovalci še posebno pazili na vreme. Pa ne samo kmetovalci, tudi kopalci bi ne bili zadovoljni, če bi skozi 40 dni slabo vreme motilo kopalno sezono. Upajmo, da se to ne bo zgodilo!

Paul Anton Keller:

Pogovor s smrtjo

Mlada žena stotnika R. je bila v mnogih sportnih panogah pridno na delu. Hodila je na težke plezalne ture, plavalna je poleti, pozimi je hodila smučati in znana je bila tudi kot dobra sabljčica. Prav nič težko se ji ni zdelo kreniti peš in v kakejkem čolnu po Donavi tja doli do Črnega morja.

Lahko bi torej rekli — kar je stotniku s primernim vzdihom tu pa tam tudi ušlo — da se je v nji nagajanje za sport razvilo v ekstremni meri in to je vedno slabo. Doga leta je preživela tako in odločno se je uprla vsakemu pritisku od zunaj, da bi ravnala drugače.

Nekega dne jo je pa napadla bolezen, hudo in odvratno, kakor sleherni kreaturo, in sedela se je kakor da nikoli v življenju ni mislila na odpor.

Ležala je na smrtni postelji, težko je dihalna in njena lica so pokrivala rdeče rože notranjega ognja. Izmed ljudi, stoječih ob njeni smrtni postelji, ni spoznala nikogar.

Nekaj časa je plaval v čudno svetlih oblakih, iz katerih so pogosto švigale strele in nepopisna vročina se je pretakala od spodaj čez njo. Poskusila je klicati, toda nikogar ni bilo.

Kar je odprla oči in znašla se je v svoji sobi, ležeča v postelji. Vse je bilo po domače, kakor nekoč, le neznozna vročina je ležala v sobi in otežkočala njeno dihanje.

To, kar ji je pa hipoma izbrislalo vse iz spomina in priklenilo nase njene poglede, je bila postava mladega mo-

moči, da mora priti enkrat konec. Pomisli, kaj bi ti moglo še nuditi. Vedno isto veselje in predvčerajšnja muzika. Tega mora biti enkrat konec. Občuješ vedno z istimi ljudmi in utrujaš se do smrti. Tega te hočem rešiti.

Žena je tiho tarnala. Njene besede so prehajale v mrmljanje. Potem se je dvignila, misliče njenih rok so se napele, v udih je bilo še mnogo moči. Toda smrt se je uvidevno nasmehnila, jih potipala in že so se omehčale.

— Tega bi ne smela delati! — je dejala smrt. — Take reči v mojih očeh nimajo nobene veljave. Kar mirno se pripravi na pot z menoj!

Ne, ne, žena ni hotela. Vsaka žila njenega telesa se je temu upirala. — Krvočni norec, — je zmerjala in pro-seče je pripomnila: — Pusti me tu, živeti hočem, še živeti...

Skrivnostno se je nasmehnila, da je bil njen nasmeh čudovito dober, potrpečljiv smehljaj, kakršen zaigra pogosto, toda ne prevečkrat na starih obrazih. — Pomisli, kaj bi še hotela od življenja. Kako čudovito je si ljudje podobni: prosijo me, naj jih pustim pri življenju in zelo pogosto imajo o tem večjo odločitve od mene. Kličejo me in ne vedo ničesar o tem... Kaj misliš, da boš srečna, če ti bo podaljšano življenje?

— Mar doslej nisem bila? — je vprašala žena plaho.

— Sreča se izčrpa kakor star vodnjak, — je dejala smrt lakonično. — V bistvu ni nič drugega nego srečanje z novimi stvarmi in zadovoljstvo s samim seboj. Toda tega ti vendar nisi poznala. Ti niti novih stvari nisi sre-

in trgovine, kjer prodajajo tobak. Za ljubljansko okrožje so table naprodaj po 5 din pri glavni tobačni zalogi in pri trgovcu J. Kladniku na Sv. Petra cesti 14.

Ribe love. Na lesenem mostu med Zadržvom in Zalogram se mudi sleherni dan več ribičev iz mesta kakor tudi domačinov, ki love ribe za sport, pa tudi za potrebo. Okrog vnetih ribičev je seveda vedno dosti opazovalcev, ki nestrpno čakajo, kdaj bo riba prišla, kar se tudi prav pogosto zgodi in je potem, ko vrže ribič ujeto ribo na suho, njihovo veselje celo večje kakor pa ribičev samih. V Zalogu ribiči ne ujamajo sicer plemenitih rib, največkrat le klune ali pečenke.

— Smrtna nesreča. V Tobelbadu pri Gradcu se je pripetila v soboto 31. maja smrtna nesreča. Ponesrečeni se je graški avtopodjetnik Ferdinand Zagavec. Mož je imel v Tobelbadu posestvo in napotil se je z dvema prijateljskima tja. Kjer je hotel posekati drevo. Drevo se je pa med žaganjem preklalo in padlo na napačno stran. Zagavec se je hotel umakniti, pa mu je spodrsnilo in drevo je padlo nanj. Ranilo mu je tako močno hrbtno, da je kmalu po prevozu v bolnico umrl.

— Zamenjava novčanice na Hrvaškem. Zagrebški listi poročajo, da bodo v kratkem zamenjane na Hrvaškem novčanice. Namesto dinarskih novčanice dobi Hrvatska krunske in sicer v razmerju 1 : 1.

— Vreclji mineralnih olj na Hrvaškem. Pri Kutini na Hrvaškem so že dolgo pridobivali v industrijske svrhe zemeljske pline. Zdaj so pa naleteli v globini 800 m na vreclje mineralnih olj, ki bodo po mnenju strokovnjakov zadostovala za krite vse domače potrebe.

— Nesreče. 10letni posestnikov sin Jože Strnad iz Kompolj je doma na dvorišču padel pod konja, ki ga je potočil in mu poškodoval levo roko. — 42letni delavec pri okrajnem cestnem odboru v Senuču Jože Stukelj je v bližini Senuča razstreljeval v kamnolomu kamenje. Mina, ki jo je potočil med skale, pa je pregodaj eksplodirala in stekluju razmrazil obraz. Nesrečnej je dobil hude poškodbe tudi na desnem očesu. — Sletnega posestnikovega sinčka Vinka Trinkausa iz Gorenje vasi v Poljanski dolini je vitez stisnil za stopalo leve noge ter mu ga zmečkal. — Posestnika Ivana Šerjaka iz Iga je zgrabil transmissija slomoreznice in mu zlomila levo roko. — V bolnico se je zatekla tudi posestnikova žena iz Ljubljane Ana Kančeva, ki je padla in se potolkla po glavi.

Iz Ljubljane

— Iz slovenski violinist Miran Viher bo odigral jutri v petek 6. t. m. zvečer ob 20. v mali filharmonični dvorani svoj violinjski koncert, na katerem bo izvajal naslednja dela: Corellijev sonato v E-molu, Mozartov Koncert v d-duru, Respighijevo Sonato v h-molu, dve Skerjančevi skladbi: Nesodobno bagatelo in Lirčno bagatelo, svojo lastno skladbo Perpetuum mobile in dva Paganinijeva Capricia v prireditvi Šimanovskega. Pri klavirju ga bo spremljal pianist Marijan Lipovšek. Opozorjamo na koncert domačega violinista, ki je priznan umetnik na svojem instrumentu. Predprodaja vstopnic v knjižarni Glasbene Matice.

— Iz Prihodnji veliki koncert ljubljanske Glasbene Matice bo v ponedeljek 16. t. m. v veliki uniojski dvorani. Nastopila bosta pevski zbor in orkestralno društvo Glasbene Matice pod vodstvom svojih dirigentov gg. Mirka Polića in L. M. Skerjanca. Na koncertu bo sodeloval kot solist rektor Anton Trost in sicer pri prvi izvedbi Skerjančevega koncerta za klavir in orkester. Na koncert že danes opozorjamo.

Razno

POZOR!

Veliko zalogo puh-perja zamenjam za rabljene čevlje in obleko. Klavžer, Vošnjakova 4. 969

IVAN!

Prosim, da urediš v Križanjski ulici 9. Zdjaj je čas. 30. IV. 1941. — Jaz sam ne morem priti. — Franci. 963

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Od 5. junija dalje.

Globoka ljubzenska zgodba z najboljšimi italijanskimi igralci.

ROMANTICNA PUSTOLOVŠČINA

Gino Cervi, Assia Noris, Leonardo Cortese

KINO MATICA. Tel. 22-41.

KINO SLOGA, tel. 27-30

Danes ob 16. in 21. uri

INDIJSKI NAGROBNi SPOMENIK

La Jana, Kitty Jantzen, Hans Stüwe, Fritz Dongen, Aleksander Golling

Kino UNION. tel. 22-21

Predstave ob 16., 19. in 21. uri!

Italijanski velfilm

ETTORE FIERAMOSCA

V glavnih vlogah: Gino Cervi, Elisa Cegani, Clara Calamai in drugi!

Film je v celoti opremljen s slovenskimi napisli!

Predprodaja vstopnic bo v Knjižarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu od ponedeljka dalje.

— Iz Prijavljanje nezaposlenih. Javna borza dela v Ljubljani je včeraj zadnjič registrirala prijave nezaposlenih ročnih in umskih delavcev, ki so zadnje mesece prišli v Ljubljano. Mnogi so prišli pred tedni, a so se prijavljali šele zadnje dni, čeprav je bilo večkrat razglašeno, naj se prijavijo takoj. Poslej ne bodo več registrirali prijav prišeljenih nezaposlenih, pač pa še redno prijave domačinov. Doslej se je prijavilo skupno okrog 7500 nezaposlenih moških in žensk.

— Iz Ribji trg. Danes je bilo naprodaj nekaj morskih rib. Razmere se normalizirajo tudi na ribjem trgu, ki je bil precej dolgo slabo založen z morskimi ribami, saj nekaj časa ni bilo skoraj nobenega dovoza. Danes so prodajali skuše in sardelice. Skuše so bile po 44 do 46 din kg, sardelice pa po 23 din.

— Iz Drveni ob 20. bo pomemben violinjski koncert domačega violinista Mirana Viherja. Dosedanji uspehi našega rojaka na koncertnem polju nam jamčijo, da bo nočnejši večer velikega umetniškega užitka. Zato opozorjamo na koncert vse naše občinstvo. Koncert bo v mali Filharmonični dvorani, začete ob 20. uri. Predprodaja vstopnic v knjižarni Glasbene Matice.

— Iz Krstna predstava Mrakove tragedije »Sinovi Starega Rimljanca« je bila sprejeta z velikim navdušenjem od strani številne občinstva. Ponovitev bo v soboto 7. t. m. ob 19.30 v Franciškanski dvorani. Istotam je predprodaja vstopnic ob 10. do 13. in od 15. do 17.

— Iz Združenje brivcev in frizerjev v Ljubljani vabi vse svoje člane, da se polnoštevilno udeležijo pogreba pok. tovariša g. Ivana Kapusa. Pogreb bo danes ob 18. uri iz mrtvašnice na Viču na tamošnje pokopališče.

— Iz Kopalnice Okrožnega urada za varovanje delavcev je odprto ob sobotah ob 8. do 19.30 ure. 298n

— Iz Il Bagno dell' Ufficio regionale di assicurazioni operate è aperto il sabato dalle 8 alle 19 e 30. 295n

— Iz Polizeidienstliche abteilung pokrajinskega Rdečega križa v Ljubljani bo od ponedeljka 9. t. m. uradno za občinstvo samo ob delavskih ob 9. do 12. dopoldne, ob nedeljah ob 10. do 12. dopoldne v svojih prostorih na Miklošičevi cesti št. 22 b/II.

Inserirajte v „Sl. Narodu“!

APNO

prvovrstno, iz čušperga, se bo oddajalo v soboto dne 7. junija na postaji Ljubljana-Rakovnik. Kupci vabljani. Informacije: Jančič, Orlova 11. 976

UGLASUJTE

„Slov. Narodu“

Fabbrica profumerie sapone profumato cerca RAPPRESENTANTE introdottissimo provincia Lubiana. Offerte Cantele Profumi Padova.

Tvornica parfumerije, parfimiranega mila in dobro vpljanega ZASTOPNIKA za Ljubljansko pokrajino. Offerte na: Cantele, Profumi, Padova.

— Čudno, — smrt je znova zmajala z glavo, — sredi njih stojite, toda stvari se spomnite šele, ko ste se že pogovarjali s smrtjo. Prav za prav je moja uradna dolžnost učiti vas umirati. Toda glej: zgodi se tvoja volja, videti hočem, kaj zmoreš.

Smrt je lahno zdrsnila z roba postelje in pustila ženo samo.

Žena je dihalna močno, globoko. Okrog nje stoječi ljudje so v skrbih majali z glavo, kajti žena še vedno ni nikogar spoznala.

Bilo je pa čudno: v naslednjih dneh je padla temperatura, ostvestila se je in si opomogla. Čez nekaj tednov je bila zdrava.

Ko je pa sedela že povsem zdrava v naslanjaču pri oknu, je opazila na ovinku ceste gotsko Madono na kamnitem podstavku. Gotovo, kip je videla že mnogo let prej, toda nikoli se ni zavedala, da je za kamnom skrito tudi bitje.

To je bilo torej postalo drugače. Nejasno se je spominjala, da se ji je sanjalo nekaj čudnega, toda vsebina teh sanj je manjkala. Samo to edino je bilo ostalo iz boleznih, skrivnostno, jasno prisluškovanje iz notranjosti.

Ko je sedela tako več ur pri oknu, se je pogovarjala z Madono. Zdelo se ji je, kakor da prihaja iz svečano prelomljenih gub odgovor.

Toda čim bolj se je predajala tej sanjivosti, tem razločnejše in jasnejše je spoznavala minljivost ljudi, ki so hodili kramljuje in brezbržnost mimo kipa. Da, taka je bila poprej tudi ona.

— Čudno, — je pomislila, — in vsi ti ne vedo, da so že davno umrli...

Asfaltirana cesta na robu puščave

Zgradila jo je italijanska kolonialna uprava od tuniške meje do trdnjave Capuzzo in je dolga 1837 km

Il defunto Maresciallo Italo Balbo, nel cui nome è stata battezzata l'autostrada dal confine tripolitano alla ridotta Capuzzo. Pokojni maršal Italo Balbo, po katerem je dobila ime asfaltirana cesta od tripolitske meje do trdnjave Capuzzo.

Italijanska kolonialna uprava je dosegla v Libiji presenetljiv uspeh. Po morski obali od tuniške meje do znane trdnjave Capuzzo hitro zgradila asfaltirano cesto. Prvotno se je imenovala Litorana, po junaki smrti maršala Balba v Cyrenajki se pa imenuje Via Balbia. Gradili so jo sedem let. Dolga je 1837 km, široka pa 5 m. Ob tej cesti se odloča vojna v Afriki. Tam se sicer bore v prvi vrsti za vodnjake

in sploh za vodo in zato je valna posredna vloga kraja, kjer je na razpolago kraj vode. Toda nova cesta vodi prav do izvirov pitne vode. Krajina, po kateri je speljana, je večinoma neprebrstna. Tam ni nobenih palmovih gajev, nobenih kaktusov, temveč sama siva, rdeča puščava, s katero je obrobljena cesta. V Tripolisu je, iz vsej Veliki Syrti, samo na pol puščava. Kmalu za Tripolisom pa izginejo palme in začne se prava puščava, kjer vidiš okoli samo kamenje in pesek. Na obzorju se vidi obzidje nedostopnih gorskih grebenov. V Cyrenajki segajo do ceste. Med gramozom in mogočnimi pečinami žive čudni grmadi in neke cvetlice kratko življenja. Cim napoti poletje, je njihovega življenja konec. 1670 km dolga je cesta od Tripolisa do Solluma, prvega majhnega kraja na egiptovskih tleh, pred katerim teče zdaj nemška fronta. 1000 km daleč je prodira nemški afriški zbor od začetka ofenzive po Via Balbia.

Kako je šlo prodiranje skozi notranjost dežele? Do Via Balbie vodi mnogo potov, ki sicer nimajo nobenih temeljev, vendar pa so porabna za vozila. To so tako imenovane piste. Označene so z znaki na kamnih, najlažje jih pa spoznaš po sledovih, ki so se zajedli globoko v zemljo in se ohranili na trdnjavi podlagi skozi mnoga leta. Prava muka so za čiste pešene piste, ki se njihov prah neprestano premika ter spremlja človeka in vozilo z žilavo trdovratnostjo. Posledica uporabe piste je namreč ta, da postaja od dne do dne širša.

V začetku je široka 4 do 8 m. Sčasoma se pa kolesnice poglobe. Temelj se temelji to zmelje in kmalu se jamejo vozniški izogibi zopetnega prahu. Vozniki začnejo od stranih piste. In že je široka 10 m. Kolesa temeljito premeljejo raztrženo pot. Prah ostane in tako se razširijo piste na več kilometrov, kakor pota okrog Mehilja, po katerih so se premikale italijanske čete,

medu Wawellove divizije, naslednje pa še Nemci. Potem pa tudi ni nobene rešitve več. Pelješ se po široki beli pragi in za teboj se dviga neoprodna stena sopnega prahu, ki neustajno prodira v vozila in lega na pijoča.

Vojaki so taki, kakor da so vstali iz grobov. Prah jim je na debelo pokril obraze in uniforme. Pijujejo in kašljajo in če so tako srečni, da najdejo vodo za umivanje, morajo večkrat držati zlo pod njo, da ostanje na nje prah. In plete mikavsko niso ravne. Temelj, raztržen po svojih stavinah, se je izpremenil v dolinice in luknje. Vozilo se guga in stresa, poskokuje in škriplje. Nad vso to obupno samoto pa neustajno pripeka sonce.

Veter, zdaj osvežujoč, zdaj žgoče vroč, podi puščavski pesek pred seboj, ali pa ga raznaša ob poti, da nastane v zraku gosta megla. Za 80 km dolgo pot potrebuje avto pogosto 4 do 5 ur. Pri tem je pa treba računati s pogostimi peščenimi viharji. Kar se pa zahteva tudi brez peščenega viharja od človeka in voza, kar morajo pretrpeti vojaki v izpolnjevanju svojih dolžnosti obehni dan, to se da samo približno označiti, če govorimo o afriških cestah.

Prostran palmovi gaj, zelene oaze, bujna kaktusna polja, beduini drznih obrazov, lepote z zastrtimi obrazi, potujoče na velobidih preko po pešeni puščavi — vse to so pustolovske in prazne predstave. Naše življenje je pa obeleženo z žilavo borbo proti trdovratno brančemu sovražniku, naše življenje je trda borba proti vročini, pesku, peščenim viharjem in mrazu. Ceste pa, po katerih potujemo v Afriki, so si podobne kakor jajce jajcu. Če lahko sploh kaj cenimo na njih, je seveda edino to, da vodijo vse do posesti vodnjakov — tako zaključuje nemški vojni poročevalec Eisebeck svoj članek »V borbi s peskom«.

V spomin na velikega italijanskega mojstra je rekonstruirala šola za glasbila na TSS v Ljubljani njegovo violino

Ricostruzione del violino di Giuseppe Guarnerius del Gesù. Lo strumento fu costruito al reparto strumentale dell'Istituto tecnico di Lubiana in occasione del 2° centenario dalla morte del grande maestro italiano. Rekonstrukcija violine Joseph Guarnerius del Gesù. Instrument je bil izdelan v šoli

za glasbila na Tehnični srednji šoli v Ljubljani v spomin na 200 letnico smrti velikega italijanskega mojstra.

Giuseppe Guarneri del Gesù je bil rojen 8. junija 1667. v Kremoni kot sin Giovannia Baptiste Guarnerija. Njegovi instrumenti so navadno zaznamovani z monogramom IHS. O njegovem življenju imamo le malo verjetnih podatkov, pač pa celo vrsto romantičnih. Zdi se, da je bil mož poln strasti, nezadovoljstva in fanatizma. Prvi Guarnerijevi izdelki (najstarejši nosi letnico 1725) ne kažejo nič posebnega. Izbrala lesa je neenakomerna, oblike se menjujejo. Toda že po nekoliko letih kažejo izdelki mojstrsko roko. Instrumenti tega obdobja so po večini majhni, konture dovršene, ne previsoke, vzboklina se steka v nizke žlebe. Zvočnice, obrzvilnice, izbira lesa in čisto ploska oblikovitost spominjajo na izdelke Gaspara da Salo. Začel je tam, kjer je ta nehal, ter je izpolnil nedopolnjeni načrt velikega brešijskega mojstra do najlepše izvršitve.

Najbogatejša oblika Guarnerijevih gostil izvirja iz tretje dobe njegovega delovanja, dobe sijaja, po letu 1740. Tu sem sodi slavni Paganinijeva vijolcina, ki je z njo očaral vse svet. Tudi ta instrument je rekonstruiran v spomin 100-letnice Paganinijeve smrti ter je zgoraj omenjenim na Tehniški srednji šoli.

Joseph Guarnerius je umrl leta 1745.

Skrivnostno snovanje vesoljstva

Učenjake najbolj zanima vprašanje kozmičnega izžarevanja

Po izjavah dr. Brodeja, ki uči fiziko na univerzi v Kaliforniji, se vsipajo na zemljo neprestano kakor dež tako zvali mezontroni, delci atomov. Dr. Brode zatrjuje na podlagi svojih raziskovanj, da se tvorijo v vesoljnem prostoru onstran Sonca in njegovih planetov atomski delci z visokim potencialom od deset do desetstisoč milijonov elektronov. V prostoru se srečajo z atomi, nakar izgubijo svojo energijo, proizvajajo črke gama in druge atomske delce, katere imenujemo elektrone in mezontrone. Edina kozmična telesa, ki lahko prodrejo iz vesolja na zemljo v večji količini, so mezontroni, kateri tvorijo z ostalimi delci,

nastajajočimi ob zadenjanju z atomi, največji del kozmičnega izžarevanja na zemeljsko površino. Znanost še ni ugotovila, je izjavil dr. Brode, odkod dobivajo pristni kozmični žarki svojo velikansko energijo. Možno je, da ta energija nastaja ob združevanju magnetičnih in električnih polj. Možno je tudi, da nastane ob razbijanju jeder atomov, pri čemer se sproščajo delci z veliko energijo.

Mnogi mezontroni ne prodrejo do Zemlje, je pojasnil dr. Brode, ker eksplodirajo in se pretvorijo v navadne elektrone in v najmanjše amorfne delce materije, kateri se porazgube v atmosferi.

Fotografija v zločinčevem očesu?

Zanimiv poskus fotografiranja okna s pomočjo zajčjega očesa

Okno je sestavljeno na podoben način kakor fotografski aparat. Zato so nekateri domnevali, da nastane v očesu slika na isti način kakor na fotografski plošči, namreč zaradi kemičnega učinkovanja svetlobe. To hipotezo je dokazal leta 1876. Boll. Našel je v mrežnici v očesu neko rdečo snov, ki je za oko to, kar je za fotografsko ploščo živosrebrni klorid. Kakor se ta pod vplivom svetlobe razkrajja, tako se zaradi kemičnega delovanja izpreminja tudi ta rdeča snov. Če ujetimo v temnem prostoru kako žival, na primer psa ter mu izderemo oko, iz katerega izrežemo še v temni mrežnici, bomo videli na svetlem nekaj sekund rdečo, nato rumeno, potem belkasto in slednjič kalnorojavo kožico. To nam priča, da se rdeča snov zaradi svetlobe res kemično pretvarja.

Zelo zanimiv poskus je napravil Kühne na podlagi te, po Bollu dokazane hipoteze.

Poskusil je s pomočjo zajčjega očesa fotografirati okno. Zivalco, ki jo je imel delj časa v ta namen zaprt v temi, je postavil tako, da je videl samo okvir nekega okna. Pustil ga je v tem položaju nekaj časa, potem ga je pa prenesel zopet v temo in ga tam ubil. Izdrl mu je oko in vzel iz njega mrežnico.

Ko jo je prinesel na svetlo, je opazil na njej bel križ, po obliki podoben okenskemu okviru. Ta poskus je povzročil veliko senzacijo. Kmalu so pisali časopisi o ubitem človeku, pri katerem so našli v očesu roparjevo sliko. Slika se mu je vtisnila zadnji hip pred smrtjo in je ostala nepoškodovana, ker je takoj zaprl oko.

Tako daleč pa ta stvar v resnici vendar ne gre, kajti tudi skozi trepalnice svetloba kolikor toliko učinkuje, tako da je slika že v nekaj sekundah nejasna, v eni minuti pa je sploh že ni več. Zato ni mo-

goče, da bi to služilo policiji, kajti policija bi morala še isto sekundo, ko je bil umor izvršen, preiskati umorjenčeve oči, kar se pravi, da bi morala biti že pri umoru navzoča in bi ji potemtakem ne bi bilo treba gledati v oči. Kühne je moral zajčka ubiti v temi in takoj se v temi vzeti mrežnico iz očesa in jo zopet takoj pogledati na svetlem. Lopovom se zaradi tega ni treba bati in tudi policija ne more s tem računati.

Trpežnost filmskega traku

Še danes imamo filme iz prvih začetkov filmske industrije iz leta 1893 in čeprav so že zelo stari, se dajo še dobro prikazovati. Dosele znane metode za konserviranje filma bodo omogočile ohraniti jih 50 do 70 let. Učenci pa na računajo s tem, da se jim bo posrečilo odkriti v najbližji bodočnosti metodo, ki bi zajamčila neomejeno trpežnost filma. Zaenkrat je pa treba računati tako, da vsa kila 50 let obnovimo kopijo filma.

Državni filmski arhiv v Berlinu — Dahlen je že zdaj nakupil 3 milijone metrov filmov, mnoga filmska podjetja imajo pa še večje arhive. Tako obsega arhiv Ufe 20 milijonov metrov filma. Kako se ohrani ta material? Shranjen je v prostori, kjer je stalna temperatura 10 do 14°, ki se je izkazala kot najprikladnejša. Prostori se redno zrači. Filmi so shranjeni v škaticah iz vulkanfibre, ne pa v pločevinastih. Vulkanfibre škatice omogočajo namreč dostop zraka do filma in posledica tega je, da se film ne začne prezgodaj lomiti. Filme prijemljejo samo z volnenimi rokavicami. Praksa zadnjih let je pokazala, da je najprikladnejše sredstvo za konserviranje filma kafa. V vsaki škatici je kosček kafe.

Zagonetka etruščine

Jezikoslovci si še vedno zmanj prizadevajo pojasniti tajno etruskega jezika. Že mnogo bistrih glav se je ukvarjalo s sfingo tega jezika. Skozi stoletja si učenjaki prizadevajo priti tej tajni do dna, toda vse njihovo delo je bilo zaman. Pri tem ne gre za nekaj časovno močno odmaknjenega, za nekaj privlečenega iz zgodovinskih arhivov, temveč za jezik naroda, ki igra na kulturnem polju zelo važno vlogo in čigar glavni del življenja se je odigrava v luči zgodovine v Italiji, v stiku z narodi, čijih jezik in omika sta stebri evropske kulture.

Etruski jezik je ugašal v rimskem okolju, v dobi velikega zgodovinskega in jezikovnega razmaha. Učeni cesar Claudius gotovo

Zgodbe Umestna pripomba

Ko se je protektor Oliver Cromwell vračal v zmagoslavlju na čelu svojih čet po dobljeni zmagi nad kraljem Karlom I. Angleskim, ga je v Londonu pozdravljala tisočglava množica. Iz množice se je nekdo oglašal in opozoril Cromwella na razveljavljeno dejstvo spoštovanja, ki mu ga izkazuje množica. Cromwell je pa čisto hladno odgovoril: »Mislim, da bi Londončani prišli v večjih trumah, če bi me gnali na vislice.« In prav je imel.

Na povelje kralja Karla II. je bilo njegovo truplo izkopano in obešeno na vislice. In nič manj ljudi in nič manj vzklikanja ni bilo pri tem sprevedu kakor pri zmagoslavlju.

Znamenit zdravnik

Znan specialist je ozdravil hudo bolnega otroka, sinčka bogate matere. Vsa hvaležna gre k zdravniku, da se mu zahvali in poravnava račun. »Mnogo sem vam dolžna,« mu pravi, »in ne vem, kako na vas poplačam za uslugo, da ste mi rešili najdražje v življenju. Ne morem drugače, kakor da vam izročim tole denarnico, sama sem jo vzela in mislim, da jo boste prav s takimi čustvi sprejeli, kakor jo vam ponujam.« »Naši obiski so plačljivi v denarju ne pa v malenkostnih darilih,« nejevoljno zavrne zdravnik ponudbo. »Dobro, gospod doktor, blagovoli mi naznati honorar!« »2000 lir, milostljiva.« Dama odpre prejo ponudeno mu denarnico, izvleče iz nje pet tisočakov in mu izroči dva, druge pa spravi v denarnico, se hladno pokloni in odide.

Zdravnik ji ni niti v pozdrav mogel ničesar odgovoriti, preveč je bil presenečen.

Verdi in občinstvo

Ko je bil Verdi že v polnem sijaju svoje slave, se je na potovanju ustavil v nekem mestecu blizu Rima. Najel si je prenočišče in povprašal gostilničarja, ali je v mestu gledališče. »Je, in znamenita družba prav zadnji čas vsak večer igra izbrano »Ernani«, novo opero našega velikega komponista Verdija.« Verdi gre inkognito v gledališče in si vzame skromen sedež. Orkester prične uvrturo. Pogreška za pogreško je udarjala na skladateljevo uho, da se je nervozno premikal na svojem sedežu. Nazadnje se ni mogel več premagati in je zaklical dirigentu: »Gospod, zakaj ne pazite na pla-

no? Zakaj je neki označeno? Vse se je spogledalo, orkester je umolknil in iz tisoč grl je završelo: »Ven z njimi!« Že se je iztegnilo polno rok proti njemu, da ga postavijo na cesto. Tedaj pa spozna violiniist orkestra v njem Verdija in zakriči: »Verdi je, Verdi sam!« Tedaj pa je zaorlo v vsem gledališču: »Živel Verdi, živel Verdi!« In prav tiste roke, ki so ga prej nameravale vreči na cesto, so ga dvignile in ga ponesle v triumfu na kapelniško mesto, kjer mu ni preostajalo drugo, nego da je nadaljevanje opere moral dirigirati sam.

I poeta Josip Murn Aleksandrov, morto 40 anni fa. Pesnik Josip Murn Aleksandrov, ki je umrl pred 40 leti.

Statistika o norcih

Neki ameriški statistik je začel računati, koliko ljudi na svetu bo ostalo po treh stoletjih še pri pameti. Po njegovih računih bodo v treh stoletjih na svetu samo še norci. Izračunal je to tako, da je sklepal za bodočnost po številu slabournih ljudi, kolikor jih je prišel na zdrave in normalne. Leta 1859 je prišel en norec na 535 normalnih ljudi v Evropi. V letu 1897 je bilo samo še 312 normalnih ljudi odpadlo na enega norca in leta 1926 je prišlo samo še 150 normalnih ljudi na enega norca. Po logični progresiji je na podlagi teh statističnih podatkov zaključil, da bo leta 1977 prišel en norec na vsakega 100 normalnih ljudi, čez 200 let, to je leta 2141 pa bi ne bilo po tej postopki na svetu nobenega normalnega človeka več.

Tito A. Spagnol: IZDAJALSKA PUNČKA

Roman

— Lahko si mislim, da si tudi ti brezverec, kakor tvoj oče, ki je bil pa navzlic temu vrl mož. Če je tako, mi je zelo žal, toda dobro si zapomni, da te tu, čeprav si v duhovnikovi hiši, nič ne veže, kar bi se upiralo tvojemu prepričanju. Hudo mi bo, če ne boš hodil v cerkev, toda če ti to ne leži na srcu, si ni treba beliti glave. Ravnaj pač tako, kakor se ti zdi prav. Si me razumel?

Posledica teh besed je bila, da sem šel prihodnjo nedeljo k maši, jaz, ki že toliko let nisem bil v cerkvi. In k maši me ni napotila skrb, da bi ustregel stricu Poldu.

II.

Z ženo sva se sporazumela, da bo smela brati ta rokopiš šele, ko bo napisan do konca. Ko sem se pa danes zopet lotil dela, sem opazil, da je bila njena radovednost močnejša od dane objube in da je skrivaj prebrala prve strani.

Vendar mi pa ni hotel prikriti tega greha in ker si morda ni upala priznati mi ga odkrito, je napisala tik pred odhodom — za dva dni se je morala odpeljati v mesto nakupovat — pod prvo poglavje nekaj besed: »Ljubi moj romanopisec, upam, da si začel čisto dobro, toda na tvojem mestu bi ne

pozabila, da imajo čitatelji le malo potrpljenja in da jih ne zanima nič kaj posebno slišati toliko o stricu Poldu.«

No, ji po kaže, ko se vrne, ne samo zaradi kršitve pogodbe, temveč tudi zaradi te opazke. Ničesar naj bi ne bil povedal o stricu Poldu? O, ta nehvaležnica — kakor so vse ženske! Prav ti bi rada, da bi odpravil strica z dvema besedama! Mene pa veseli govoriti o njem tudi zato, ker imam pri tem vtis, kakor da znova doživljam tiste dneve, ko se je zgodilo toliko odločilnega.

Čeprav je imel stric Poldo koadjutorja, je bil vendar od ranega jutra do poznega večera zaposlen s svojimi uradnimi posli in proučevanjem žuželk. Če ni bil v cerkvi, zakristiji ali na poti k temu ali onemu bolniku, sem mu delal družbo v njegovem kabinetu ali v lopi, ki sem jo smatral ob svojem prihodu za rastlinjak, ki je pa bila v resnici dvorana za njegove poskuse, kajti tam je gojil in proučeval svoje nedolžne ali pa tudi škodljive živalice: pajke, škorpione, skarabeje in na stotine drugih žuželk, ki so bile našle tu svoj raj.

Na dan mojega prihoda me je hotel odvesti v grad, to se pravi v vilo Da Camino, kjer je že skozi leta vsako popoldne preživel eno uro ali dve. — Grofica te prikaže, — mi je dejal. — Pri-povedoval sem ji o tebi in zelo bo vesela, da se bo lahko seznanila s teboj.

Prav za prav me to ni nič veselilo, toda stric Poldo je mislil, da bi se brez njegove družbe dolgočasil in mislil je tudi, da mi bo v zabavo seznaniti se s temi ljudmi.

— Vila je polna mladine, a mladi ljudje spadajo skupaj, — je odgovoril na moje poskuse, da bi se izognil temu posetu. Seveda sem se slednjič udal in odšel z njim.

Vila je bila oddaljena komaj pol milje od stričeve hiše in bila je konglomerat poslopj iz raznih časov, osredotočena okrog masivnega osrednjega poslopja z velikim tlakovanim dvoriščem in dvema stranskima stopniščema, ki sta se stikali pred vežnimi vrati v teraso. Celotna slika je bila stroga in častljiva, vtis ki ga je še poudarjal velik park s svojimi košatimi drevesi in temnim smrekovim gozdom tam v ozadju na pobočju.

Ko sva vstopila okrog petih popoldne v velik, mračen salon, kjer naj bi bilo zbrano mnogo mladine, sem zagledal tam samo tri ljudi: staro grofico Matildo, barona Scallizija in groficično družabnico gospodično Ido Solvenio.

— Danes je tu kakor pozimi, dragi Don Poldo, — je dejala grofica prijazno. — Vsi so odšli z doma, ta sem, oni tja, ... Ah, to je torej sloveč nekak, o katerem se toliko sliši.

Grofica mi je pomolila roko v poljub, z drugo si je pa nastavila na uho slušalko. Bila je lepa stara dama, ena tistih žena, ki postanejo na stara leta častiljive. Imela je izredno živahne sive oči, njena usta in brada so pa pričala o železni volji. Govorila je mnogo in glasno, ker je bila gluha, toda ne samo zato. Glasno govorjenje je bilo pri njej odsev njenega nemirnega, nekoliko trdega in zadirnega značaja. Večinoma ni čakala na odgovor drugih, temveč je zaključila svoj govor z »res-

nično« ali »brez vsakega dvoma«, tako, da človek sploh ni mogel več ugovarjati.

Stric Poldo jo je najprej nekaj časa nekam osuplo motril, potem je pa zmajal z glavo, kakor bi hotel reči: Človek ti ne more ničesar zameriti, povej samo, kaj hočeš. V bistvu si vendarle dobra duša ...

Baron Scallizij je pa vedno znova mrmral besedi: — Seveda, seveda, — in pri tem so mežikale njegove vodene oči in prijel se je za kravato, kakor da se hoče prepričati, če je prav zavezana. Baronu je bilo okrog sedemdeset let, bil je pa tako izmozgan, kakor da nosi že devet križev. Brezhibno oblečen v obleki, ki je prišla iz krojaške delavnice najmanj pred pol stoletja, je bil koščen, polikan in odmerjenih korakov kakor star diplomat. Na pamet je znal Gotha-almanah, znal je rodovnike vseh sedanjih in bivših vladajočih rodbin do vseh stranskih vej, poleg tega je bil neprekosljiv strokovnjak v vsem, kar se je nanašalo na konje. Toda o tem ni rad govoril, ker so ga bili konji upropastili.

Približno pred dvajstimi leti, ko je še živel grof Luigi Da Camino, je bil prišel za štirinajst dni na obisk v vilo in pozneje je ni več zapustil. Takrat ni imel nobenega beliča več in ni vedel, kam naj se obrne. Tako je ostal kratkomalo tu. Sčasoma so ga jeli smatrati za nekaj, kar spada k rodbini, za nekaj slike ali divanu podobnega. Spočetka je zadrževal vedno znova: — No, čas je že, da odidem. Saj menda nimate proti temu nobenih pomislekov?